

مرکز پژوهش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت ماه

(دوره دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۲۳

مدت آزمون: ۷۰ دقیقه

کلاس:

مدرسه:

صفحه ۱ از ۳

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام درس: دین و زندگی

بارم	سؤال	ردیف
۲/۵	با تدبر در آیات قرآن و روایت، به سؤالات زیر پاسخ دهید.	الف
۰/۵	براساس آیه مبارکه: ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلِ افَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا...﴾ در چه صورت جا داشت مردم در اعتقاد به توحید به شک بیفتند؟	۱
۰/۵	عبارت ﴿لِنَهْدِيَهُمْ سَبِيلَنَا﴾: «حتما آنها را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم» به کدام سنت الهی اشاره دارد؟	۲
۰/۵	طبق فرموده خداوند متعال به حضرت داود (علیه السلام)، اگر روی گردانان از خداوند می‌دانستند که او چگونه انتظارشان را می‌کشد و شوق بازگشتشان را دارد، چه رفتاری از خود بروز می‌دادند؟	۳
۰/۵	از ترجمه آیه شریفه: «... و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می‌دارید و آن برای شما بد است و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید»، توجه خداوند به کدام موارد در احکام فهمیده می‌شود؟	۴
۰/۵	در حدیث شریف «ما رایت شیئا الا و رایت الله قبله و بعده و معه»، به ترتیب عبارتهای «قبله» و «بعده» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟	۵
۱	درستی یا نادرستی جمله‌های زیر را مشخص کنید.	ب
۰/۵	الف) یک موجود فقط در صورتی برای موجود بودن به دیگری نیازمند است که خودش ذاتاً حقیقت داشته باشد. ب) چون خداوند مالک جهان است، خالق آن نیز می‌باشد. ج) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. د) تمدن جدید برای حقوق زنان و مردان و کودکان سیاه یا سرخ‌پوست هیچ اهمیتی قائل نشده است.	۶
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.	ج
۰/۵	الف) هر کدام از ما براساس ..... خدا را در می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم. ب) ارادة الهی، منشأ ..... است. ج) رفتار پیامبر اکرم (ﷺ) و بیانات قرآن کریم فضایی به وجود آورد که در آن ..... ارزشی والا تلقی می‌گردد. د) از قرن هجده میلادی به علت پیشرفت‌های گسترده در علم، این احساس پدید آمد که ..... تنها رمز موفقیت و سعادت ملت‌هاست.	۷

مرکز تخصصی آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۲۳

صفحه ۲ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

ردیف	سؤال	بارم
۵	کشف ارتباط	۱
۸	هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد در ستون سمت چپ اضافی است.)	
	الف) دل مشغولی به کالاهای گوناگون	۱) اثر مثبت تمدن جدید در حوزه علم
	ب) بی بندوباری جنسی	۲) افزایش فاصله میان فقیر و غنی در جهان
	ج) توجه به قانون و ساختار حکومت	۳) غفلت از تکامل بُعد معنوی انسان
	د) توانایی بهره‌مندی از طبیعت	۴) مقابله با حاکمیت نامطلوب کلیسا
		۵) تغییر ضوابط و معیارهای اخلاقی
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	۳
۹	عمیق‌ترین و والاترین معرفت که در نگاه نخست مشکل اما هدفی قابل دسترس است به چه معناست؟	۰/۵
۱۰	اگر خداوند پیامبر اکرم (ﷺ) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند، به چه معناست؟	۰/۵
۱۱	طلب دعای خیر پیامبر (ﷺ) برای مؤمنان در جنگ بدر، در چه صورت شرک است؟	۰/۵
۱۲	افطاری دادن به نیازمندان جهت انجام وظیفه سازمانی خود، فاقد کدام حسن است؟	۰/۵
۱۳	بیت: «پس ببستش سخت آن دم بر درخت / می‌زدش بر پشت و پهلو چوب سخت»، به کدام شاهد اختیار اشاره دارد؟	۰/۵
۱۴	اگر در سفری هنگام خرید، حقی از صاحب مغازه ضایع کردیم. پس از رسیدن به منزل پشیمان می‌شویم و توبه می‌کنیم ولی متأسفانه دیگر به او دسترسی نداریم. در این گونه موارد چه کار باید کرد؟	۰/۵
و	اصطلاحات زیر را تعریف کنید.	۱
۱۵	الف) تخلیه یا پیرایش: ب) سنت‌های الهی:	

مرکز پژوهش‌های آموزشی مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۲۳

صفحه ۳ از ۳

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت‌ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۷۰ دقیقه

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: دین و زندگی

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	گزینه مناسب را انتخاب کنید.	ز
	الف) مهم‌ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از انحرافات اجتماعی ..... است. (۱) توبه اجتماعی ☐ (۲) امر به معروف و نهی از منکر ☐ (۳) جبران کردن حق الناس ☐ ب) ایمان به اینکه قوانین اسلام، همان فرمان‌های خداست چه ثمراتی دارد؟ (۱) زمینه را برای آگاهی دیگران نسبت به اسلام فراهم می‌نماییم و از اسلامان در صحنه عمل و زندگی دفاع می‌کنیم. ☐ (۲) به سخت بودن رعایت قوانین الهی به دلیل تعارض داشتن آن با عادت‌ها و رفتارهای امروزی پی می‌بریم. ☐ (۳) دستیابی به این نکته که خداوند نصیحت‌گر حقیقی مردم و خواهان سعادت آنان است. ☐	۱۶
۱	احکام	ح
	هریک از عبارات زیر چه حکمی دارد؟ «جایز و حلال - واجب کفایی - مستحب - مکروه - حرام (یک مورد اضافی است).» الف) ورزش کردن به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی ب) تولید فیلم‌های تلویزیونی جهت گسترش معارف اسلامی ج) هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی و ترویج کالای آنها د) شرکت در مجالس شادی مانند جشن‌های ملی با رعایت احکام دین	۱۷
۸	به سؤالات زیر پاسخ کامل (تشریحی) دهید.	ط
۱/۵	چه خصوصیتی در فرد مشرک موجب سلب آرامش او می‌شود؟	۱۸
۱	دستیابی به درجاتی از حکمت چگونه از میوه‌های درخت اخلاص محسوب می‌شود؟	۱۹
۱	چه پندارهای غلطی درباره قدر و قضای الهی وجود دارد؟ (دو مورد)	۲۰
۱	میان امتحان بشری و امتحان الهی چه تفاوتی وجود دارد؟	۲۱
۱/۵	انسان چگونه توسط شیطان از رحمت الهی مأیوس می‌شود؟	۲۲
۱	رسول خدا (ﷺ) چگونه توانست یکی از جاهل‌ترین جوامع عصر خود را مشتاق علم کند؟	۲۳
۱	چرا «ترسیم چهره عقلائی و منطقی از دین اسلام»، یکی از مسئولیت‌های مسلمانان در حوزه علم تلقی می‌شود؟	۲۴
۲۰	جمع بارم	

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۲۳

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز پژوهش و آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

پاسخ سؤال ۱: (۵/۵ نمره)

اگر آنچه مشرکان شریک خدا قرار می‌دهند همچون خدا مخلوقاتی خلق کرده بودند، در این صورت جا داشت که انسان به شک بیفتد و به خدایان دیگر نیز معتقد باشد.
(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

پاسخ سؤال ۲: (۵/۵ نمره)

سنت امداد خاص (توفیق الهی)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۶۵ و ۷۱)

پاسخ سؤال ۳: (۵/۵ نمره)

بدون شک از شوق آمدن به سوی خداوند جان می‌دادند و بندبند وجودشان از محبت خداوند از هم می‌گسست.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۸۰)

پاسخ سؤال ۴: (۵/۵ نمره)

خداوند به ضررهای یک عمل نگاه می‌کند، نه دوست داشتن یا نداشتن مردم.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۹۷)

پاسخ سؤال ۵: (۵/۵ نمره)

عبارت «قبله» به معیار اول یعنی توحید، اعتقاد به توحید، توحید محوری، اصل توحید و مبنا بودن توحید اشاره دارد.
عبارت «بعده» به معیار دوم یعنی معاد، اعتقاد به معاد، اعتقاد به آخرت و آخرت‌گرایی اشاره دارد.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۰۹)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۲۵/۵ نمره)

الف) نادرست   ب) نادرست   ج) درست   د) درست

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۱۹، ۱۰۹ و ۱۳۲)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۵/۵ نمره)

الف) فطرت خویش   ب) قضای الهی   ج) مساوات و قسط   د) علم تجربی

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۷، ۵۶، ۱۱۰ و ۱۳۰)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۲۵/۵ نمره)

الف) ۳   ب) ۵   ج) ۴   د) ۱

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۳ و ۱۳۶)

پاسخ سؤال ۹: (۵/۵ نمره)

انسان بتواند با هر چیز خدا را ببیند.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۲)

پاسخ سؤال ۱۰: (۵/۵ نمره)

بدین معناست که ایشان را واسطه ولایت خود و رساننده فرمان‌هایش قرار داده است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۹)

پاسخ سؤال ۱۱: (۵/۵ نمره)

وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود ایشان و مستقل از خدا بدانیم.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۲۴)

پاسخ سؤال ۱۲: (۵/۵ نمره)

فاقد حسن فاعلی است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۴۵)

پاسخ سؤال ۱۳: (۵/۵ نمره)

اشاره به مسئولیت‌پذیری از شواهد اختیار دارد.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

پاسخ سؤال ۱۴: (۵/۵ نمره)

در حق او صدقه دهیم و برای او دعای خیر و طلب آمرزش کنیم.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۸۷)

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ اردیبهشت ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۲/۲۳

پاسخنامه درس: دین و زندگی

پایه: دوازدهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز تخصصی آموزش مدارس برتر

صفحه ۲ از ۲

پاسخ سؤال ۱۵: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) گناه، آلودگی است و توبه، پاک شدن از آلودگی هاست. توبه، گناهان را از قلب خارج می کند و آن را شست و شو می دهد. به همین جهت این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» نیز می گویند.

ب) قرآن کریم از قوانین حاکم بر جهان خلقت که پدیده های طبیعی یا زندگی فردی و اجتماعی انسان ها را در بر می گیرد با عنوان سنت های الهی یاد کرده است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۶۷ و ۸۲)

پاسخ سؤال ۱۶: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۲

ب) گزینه ۱

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۸۸ و ۹۹)

پاسخ سؤال ۱۷: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) مستحب

ب) واجب کفایی

ج) حرام

د) جایز و حلال

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۹۷، ۱۰۱، ۱۰۳ و ۱۰۴)

پاسخ سؤال ۱۸: (۱/۵ نمره)

تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می شود شخص، درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد. زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او قرار می دهد و از سوی دیگر قدرتهای مادی که هر روز رنگ عوض می کنند و او را به بردگی جدیدی می کشانند.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۳۴)

پاسخ سؤال ۱۹: (۱ نمره)

حکمت به معنای علم محکم و استوار و به دور از خطاست که هدف درست و راه رسیدن به آن را نشان می دهد و مانع لغزشها و تباهیها می شود. انسان حکیم به درجاتی از بصیرت و روشن بینی می رسد که می تواند در شرایط سخت و پیچیده حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۴۷)

پاسخ سؤال ۲۰: (هر مورد ۵/۰ نمره)

۱- قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است. ۲- تصور می کنند تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است. ۳- وقتی به حادثه های تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را بر هم می زند. (دو مورد کافی است)

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۵۷)

پاسخ سؤال ۲۱: (۱ نمره)

در امتحان بشری غالباً از حقیقت درون افراد بی خبریم و می کوشیم تا از طریق امتحان کردن آنها به آگاهی لازم برسیم، ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست. بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۶۸)

پاسخ سؤال ۲۲: (۱/۵ نمره)

او ابتدا انسان را با این وعده که «گناه کن و بعد توبه کن» به سوی گناه می کشاند و وقتی که به گناه آلود شد، او را از رحمت الهی مأیوس می سازد و می گوید: «آب که از سرگذشت چه یک وجب، چه صد وجب». در این حالت انسان با خود می گوید که کار از کار گذشته و پرونده عملم نزد خداوند آنقدر سیاه است که دیگر توبه ام پذیرفته نیست، در حالی که آدمی هر قدر هم بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه اش را می پذیرد.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه های ۸۴ و ۸۵)

پاسخ سؤال ۲۳: (۱ نمره)

دعوت به تفکر و تدبر در جای جای کتاب آسمانی مشاهده می شود. نزول تدریجی آیات قرآن کریم دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش و تشویق های دائمی رسول خدا (ﷺ) سد جاهلیت و خرافه پرستی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع را مشتاق علم ساخت.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۱۴)

پاسخ سؤال ۲۴: (۱ نمره)

میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب منطقی و معقول برقرار باشد. حق را نمی توان با روش های نادرست به دیگران رساند. دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن بر اساس حکم الهی تنظیم شده است. چنین دینی را نمی توان با تعصب های جاهلانه یا با روش های فریبکارانه تبلیغ کرد و نظر مردم را به سوی آن جلب نمود.

(دین و زندگی دوازدهم، صفحه ۱۳۲)